

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка број 56551/11
Михаило Петровић против Србије
и десет других представки
(видети списак у прилогу)

Европски суд за људска права (Друго одељење), 18. октобра 2011. године
на заседању Већа у саставу:

Françoise Tulkens, *Председник*,
Danutė Jočienė,
David Thór Björgvinsson,
Dragoljub Popović,
András Sajó,
Işıl Karakaş,
Guido Raimondi, *судије*,
и Stanley Naismith, *секретар Одељења*,

У вези са горњим представкама које су поднете 24. маја 2011. године, 9. јуна 2011. године, 10. јуна 2011. године, 9. априла 2011. године, 19. маја 2011. године, 10. маја 2011. године, 10. маја 2011. године, 14. јуна 2011. године, 15. априла 2011. године, 13. априла 2011. године и 19. априла 2011. године,

После већања доноси следећу одлуку:

ЧИЊЕНИЦЕ

А. Релевантне уводне информације

Подносилац представке, г. Михаило Петровић је српски држављанин рођен 1963. године и живи у Горњем Милановцу. Он је адвокат и члан Адвокатске коморе Београда.

Секретаријат Суда је 9. децембра 2010. године послао следећи допис Председнику наведеног адвокатског удружења:

„Као што вам је познато, Европски суд за људска права и његов Секретаријат увек настоје да развију однос поверења са заједницом правних стручњака. Суд може функционисати само кроз ово обострано поверење ради обезбеђења највиших стандарда заштите људских права. Из тог разлога Председник Другог одељења сматра одговарајућим ... да вас обавести о пракси једног вашег колеге и члана вашег цењеног удружења.

Ви сте свакако добро обавештени о броју предмета који се подносе Европском суду за људска права против Републике Србије, који данас износи више од 3.500. У око 400 ових предмета, подносиоце представке је изгледа заступао г. Михаило Петровић, адвокат уписан у Адвокатску комору Београда, али који ... [очигледно] ... има канцеларију и већину клијената у Горњем Милановцу. Током разматрања неких од ових предмета, показало се да је у најмање три наврата г. Петровић поднео представке у име преминулих лица (са овлашћењима која су та лица потписала у најмање једном случају на самрти). У једном броју других предмета, Суд сумња у веродостојност овлашћења достављених са представкама.

Пошто је за Суд неопходно да може да се ослони на истинитост материјала који му се доставља, Председник Другог одељења, коме су предметни случајеви додељени, одлучио је, [3. марта 2010. године и] у најбољем интересу подносилаца представке, да забрани г. Петровићу да подносиоце представке заступа пред Судом [, и сада и убудуће.] ... [С]уд је о овоме обавестио и самог г. Петровића, као и сваког подносиоца представке ... [Д]опис... [у том смислу] ... достављен је г. Петровићу 12. марта 2010. године. Пошто је он наставио да поступа као адвокат подносилаца представке [и после тога], Суд га је подсетио на забрану. Овај други допис достављен је г. Петровићу 26. априла 2010. године.

Г. Петровић је недавно наставио да заступа подносиоце представке, понекад као њихов адвокат, а понекад само припремајући [њихове] поднеске за Суд, али сваки пут тражећи исплату његовог хонорара, иако му је добро познато да Суд неће разматрати такве захтеве.

... [Свесни] ... важности [нашег] заједничког позива и неопходности да се руководимо највишим моралним и професионалним стандардима [,] ... [ми] ... вам се обраћамо поводом ове осетљиве теме, сигурни да ћете најбоље знати како да приступите овом проблему, и да осигурате да се овим стандардима руководе чланови вашег удружења у [њиховој] комуникацији са Судом.”

У преписци од 18. јануара 2011. године, коју је Суд примио 1. фебруара 2011. године, Председник Адвокатске коморе Београда одговорио је како следи:

„Овим вас обавештавам да, ... сам[,] са највећом озбиљношћу [, узео] у разматрање ... [садржај вашег дописа, посебно с обзиром на] ... чињеницу да у ... [поступању господина] ... Михаила Петровића има елемената ... [који указују на кршење Адвокатског] ... [п]рофесионалног [е]тичког ... [кодекса] ... Ја [сам такође] проследио ... [ваш] ... допис дисциплинским органима Адвокатске коморе Београда.

... [Даље,] ... ваш ... допис ће бити разматран на састанку Управног одбора Адвокатске коморе Београда ... [који ће] ... се одржати крајем јануара 2011. године.

Ви ћете бити ... обавештени ... [благовремено о] ... [мерама које] ... ће предузети дисциплински органи Адвокатске коморе Београда и Управни одбор.

[Пошто] ... и Европски суд за људска права [,] као и правна професија [,] штите исте вредности, тј. људска права, делим ваше мишљење да би адвокати[,] у свом професионалном ангажовању [] требало да испуњавају највише моралне стандарде.”

Суд није примио даље информације од Адвокатске коморе Београда.

Б. Околности предметног случаја

Чињенице, како их је подносилац представке изнео, могу се сумирати на следећи начин.

1. У вези са представком број 56551/11

У шест наврата у периоду између 1998. године и 2000. године, полиција је од господина А конфисковала девизе, а за кога се иначе сумњало да се бави незаконитом трговином девизама.

г. А је преминуо 2001. године, и оставио жену и двоје деце (Б и В).

2. У вези са представком број 56650/11

Госпођи Д је 2005. године престао радни однос у јавном предузећу.

Мање од два месеца после тога госпођа Д је поделила парничну тужбу, тражећи заостале плате.

Нејасано је да ли је овај поступак завршен.

3. У вези са представком број 56669/11

Господин Е је био учесник саобраћајне несреће 1999. године управљајући аутобусом који је припадао „друштвеном предузећу“ (видети *Р. Качанор и друге подносиољке представке против Србије*, бр. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06, ст. 71-76, 15. јануар 2008. године). Како би избегао судар, он је изгледа скренуо са пута и задобио повреде.

4. У вези са представком број 56671/11

Господин Ф је 1987. године повређен у саобраћајној несрећи.

Господин Г, возач друштвеног возила које је изазвало несрећу осуђен је 1988. године, новчано кажњен и наложено му је да плати судске трошкове. Надлежни суд је саветовао господину Ф да тражи накнаду за материјалну и/или нематеријалну штету у посебном парничном поступку. Ова пресуда је постала правоснажна неколико месеци после тога.

У списима предмета нема информација о томе да ли је наведени парнични поступак покренут.

5. У вези са представком број 56692/11

У поновљеном предмету у вези са повредом права личности 2003. године, надлежни суд је донео делимичну пресуду у корист господина Х.

Неколико месеци касније, ова пресуда је делимично укинута по жалби и враћена надлежном првостепеном суду на поновно разматрање.

Остаје нејасно шта се десило у овој парници после тога.

6. У вези са представком број 56744/11

Надлежни суд је 2004. године пресудио у корист господина И, наложивши његовом ранијем послодавцу да му исплати заостале плате. Неодређеног датума после тога ова пресуда је изгледа постала правоснажна.

7. У вези са представком број 56826/11

Надлежни суд је 1994. године пресудио у корист господина Ј и господина К, наложивши пољопривредној задрузи да им исплати одређени износ накнаде на име земље коју је конфисковала претходна комунистичка власт. Ова одлука је постала правоснажна после неколико месеци.

Испоставило се да је 1999. године против предметне земљорадничке задруге покренут стечајни поступак.

Господин Ј је 2001. године преминуо, а наследио га је син и законски наследник, господин Л.

8. У вези са представком број 56827/11

Парнични поступак у вези са, између осталог, одузимањем возила покренут је 1987. године против госпође М.

Убрзо после тога надлежни суд је наложио госпођи М да предметни камион врати тужиоцу на „чување“, до закључења парничног поступка.

Поступак је завршен 1989. године, а правоснажна одлука је донета делимично у корист госпође М. Захтев тужиоца да му се камион врати је одбачен.

У међувремену, међутим, тужилац је изгледа продао камион трећим лицима.

9. У вези са представком број 56831/11

Господин Н је 2001. године поднео тужбу у вези са засполењем надлежном суду тражећи исплату заосталих плата.

Суд је 2004. године делимично пресудио у корист господина Н, а 2005. године ова пресуда је потврђена по жалби.

Врховни суд је 2006. године одбацио ревизију господина Н као недопуштену.

10. У вези са представком број 56833/11

Господин О је 2001. године поднео тужбу у вези са личном повредом на раду.

У року од месец дана надлежни суд је пресудио у корист господина О, али је ова пресуда касније укинута по жалби.

Надлежни првостепени суд је 2003. године још једном пресудио у корист господина О.

У списима предмета нема информација шта се после тога дешавало у поступку.

11. У вези са представком број 56834/11

У периоду између 1989. године и 1991. године госпођа П је била запослена у друштвеном предузећу. Испоставило се да у том периоду њен послодавац, *inter alia*, није у потпуности измирио доприносе за њено социјално осигурање.

В. Друге представке које је поднео исти подносилац

Поред ових једанаест представки, подносилац представке је Суду поднео више од 500 посебних представки против Србије, Хрватске, Словеније, Црне Горе, Босне и Херцеговине, као и против Бивше Југословенске Републике Македоније. Већина ових представки тек треба да се додели телу за одлучивање. Од наведених 500 представки, више од 400 по карактеру одговара предметним представкама у овом случају, док се у осталом делу подносилац представке појављује као законски представник његових клијената, који су се и сами идентификовали као подносиоци представки.

ПРИТУЖБЕ

Подносилац представке се жалио према разним одредбама Конвенције, као и Протокола уз њу.

А. У вези са сваком представком посебно

1. Представка број 56551/11

Подносилац представке се жалио да је полиција незаконито конфисковала девизе господина А и да госпођа Ц, без обзира на чињеницу да је његова кћерка

и један од његових законских наследника никада није добила никакву накнаду за исте.

2. Представка број 56650/11

Подносилац представке се жалио због погрешног отпуштања госпође Д, и тражио да јој Тужена држава надокнади штету коју је претрпела с тим у вези.

3. Представка број 56669/11

Подносилац представке се жалио због пропуста Тужене државе да господину Е пружи задовољење за претпрљену штету због предметне несреће у којој му је угрожен живот.

4. Представка број 56671/11

Подносилац представке се жалио да господин Ф од Тужене државе није добио никакву накнаду материјалне и/или нематеријалне штете која је последица несреће.

5. Представка број 56692/11

Подносилац представке се жалио због незаконите одлуке донете по жалби у парничном поступку који је покренуо господин Х, као и због догађаја који су довели до ове парнице, и затражио да господин Х од Тужене државе добије одговарајућу накнаду.

6. Представка број 56744/11

Подносилац представке се жалио због пропуста Тужене државе да изврши правоснажну пресуду у корист господина И или да му исплати износе њом додељене.

7. Представка број 56826/11

Подносилац представке се жалио због пропуста Тужене државе да изврши правоснажну пресуду донету, *inter alia*, у корист господина Ј или да, накнадно, исплати предметне износе господину Л.

8. Представка број 56827/11

Подносилац представке се жалио због чињенице да је камион господина М тужилац продао пре завршетка парничног поступка и тражио да Тужена држава овом другом исплати одговарајућу накнаду.

9. Представка број 56831/11

Подносилац представке се жалио због повреде права господина Н на приступ Врховном суду, и затражио да органи Србије господину Н исплате одговарајућу накнаду.

10. Представка број 56833/11

Подносилац представке се жалио због укидања првостепене пресуде донете у корист господина О, као и због дужине предметног поступка.

11. Представка број 56834/11

Подносилац представке се жалио због пропуста Тужене државе да уплати доприносе за социјално осигурање госпође П, као и због штете коју је имала услед тога.

Б. У вези са свим представкама

Подносилац представке се даље жалио што њему лично Тужена држава није пружио накнаду зараде коју је изгубио док је припремао представке у овом предмету, посебно штету коју је имао због „немогућности да у том периоду заступа друге клијенте“.

ПРАВО

А. Здруживање представки

Суд сматра да би, у складу са Правилем 42 став 1 Пословника Суда, представке требало здружити, с обзиром на сличан контекст у ком су све поднете, као и због природе притужби садржаних у њима.

Б. У вези са горе изнетим притужбама подносиоца представке

Релевантне одредбе Конвенције гласе како следи:

Члан 34.

„Суд може да прима представке од сваког лица... који тврде да су жртве повреде права установљених Конвенцијом или протоколима уз њу, учињене од стране неке Високе стране уговорнице...“

Члан 35. став 3.

„Суд проглашава неприхватљивом сваку појединачну представку поднету на основу члана 34 ...[за коју] .. сматра да ... злоупотребу права на појединачну представку.“

Релевантне одредбе Пословника Суда предвиђају следеће:

Члан 36. став 4(б)

„У изузетним околностима и у свакој фази поступка, Председник већа може, када сматра да околности или понашање адвоката ...захтевају, наложити да он не може више заступати подносиоца представке или му помагати и да је потребно да подносилац представке потражи другог пуномоћника.“

Правило 44Д

„Ако заступник неке странке износи злоупотребљавајуће, лакомислене, увредљиве, обмањујуће или преопширне наводе, Председник већа може искључити тог пуномоћника

из поступка, одбити да прихвати све или део поднесака или издати сваки други налог који он сматра прикладним, без штетних последица по права из члана 35. став 3. Конвенције."

Суд подсећа да члан 34. Конвенције захтева да би појединачни подносилац представке требало да тврди да је стварно оштећен повредом коју наводи. Тај члан за појединце не установљава неку врсту *actio popularis* за тумачење Конвенције; он појединцима не дозвољава да се жале на право или на неку одређену одлуку *in abstracto* само зато што они сматрају да је супротна Конвенцији. У принципу, он није ни довољан подносиоцу представке да тврди да се самим постојањем неког закона повређују његова права према Конвенцији; неопходно је да тај закон буде примењен на његову штету (*Klass и други подносиоци представке против Немачке*, пресуда од 6. септембра 1978. године, став 33., серија А број 28). Суд је прихватио да подносилац представке може бити потенцијална жртва. Међутим, да би могао да тврди да је жртва у таквој ситуацији, подносилац представке мора да пружи разуман и убедљив доказ вероватноће да ће доћи до повреде која погађа њега лично; сама сумња или нагађање нису довољни (видети генерално *Senator Lines GmbH против Аустрије, Белгије, Данске, Финске, Француске, Немачке, Грчке, Ирске, Италије, Луксембурга, Холандије, Португала, Шпаније, Шведске и Уједињеног Краљевства* (одлука), број 56672/00, 10. март 2004. године, са даљим позивањима, посебно на горе наведену пресуду *Klass и други подносиоци представке*).

У вези са концептом „злоупотребе“, у смислу члана 35. став 3. Конвенције, он се мора разумети у његовом уобичајеном значењу у складу са општом правном теоријом – наиме, штетне примене једног права у друге сврхе а не у сврхе за које је осмишљено. Сходно томе, свако понашање подносиоца представке које је очигледно супротно сврси права на појединачну представку како је предвиђено Конвенцијом и које спречава прописно функционисање Суда или прописно вођење поступка пред њим представља злоупотребу права на представку (видети *Miroļubovs и други подносиоци представке против Латвије*, број 798/05, ст. 62 и 65., 15. септембар 2009. године). Суд даље подсећа да та злоупотреба може представљати циљ који се жели постићи представком (видети, иако у веома различитом чињеничном контексту, *Koch против Немачке*, број 1270/61, одлука Комисије од 8. марта 1962. године, Годишњак 5, стр. 134-136), и констатује да „узнемиравајуће манифестације неодговорности и лакомислен однос према Суду“, који представљају непоштовање, могу такође довести до одбацивања представке у смислу злоупотребе (видети *Радничка партија Грузије против Грузије* (одлука), број 9103/04, 22. мај 2007. године). Најзад, Суд не може имати задатак, као тело основано према Конвенцији да обезбеђује поштовање обавеза које су Високе стране уговорнице преузеле у вези са Конвенцијом, да се бави понављањем неоснованих и свадљивих притужби, чиме се ствара непотребан посао који је несагласан са његовим стварним функцијама (видети, *mutatis mutandis*, у вези са ретходном Комисијом, *М против Уједињеног Краљевства*, број 13284/87, одлука Комисије од 15. октобра 1987. године, Одлуке и извештаји (ДР) 54, стр. 214).

Ако се вратимо на предметне представке, Суд констатује да је: (а) 3. марта 2010. године Председник Другог одељења одлучио да подносиоцу представке, адвокату, забрани да заступа клијенте пред Судом, и у то време и убудуће; (б) разлог за то је, *inter alia*, то што је подносилац представке у конкретном случају, поступајући као правни заступник у стотинама других предмета, поднео представке у име преминулих лица, са овлашћењем које је потписао у

њихове име после њихове смрти у најмање једном случају; (в) упркос томе што је обавештен о горе наведеној забрани, подносилац представке у предметном случају наставио је да поступа у име подносилаца представке, некада као њихов заступник, а некада само припремајући поднеске за Суд, али сваки пут тражећи накнаду хонорара, иако му је било добро познато да Суд неће разматрати такве захтеве; (г) 9. децембра 2010. године Секретаријат Суда упутио допис Адвокатској комори Београда, обавестивши је о понашању подносиоца представке; (д) у допису од 18. јануара 2011. године, председник наведене коморе, *inter alia*, уочио да је подносилац представке вероватно прекршио важеће професионалне моралне стандарде, због чега ће бити обавештена дисциплинска тела удружења; (ђ) подносилац представке од тада наставио да Суду доставља стотине нових представки, сваки пут наводећи себе као подносиоца представке, али позивајући се у чињеничном стању /жалећи се на догађаје и поступке који се јасно односе на друга лица; и (г) у очигледном покушају да одржи сличност свог сопственог „статуса жртве“, подносилац представке додао још једну притужбу у вези са губитком личне зараде, иако нејасно и без икаквог образложења.

С обзиром на горе наведено и сасвим супротно чињеници да су притужбе подносиоца представке због других лица очигледно несагласне са Конвенцијом, као и са протоколима уз њу, *ratione personae*, остаје чињеница да је његово понашање почев од 3. марта 2010. године имало првенствено за циљ осујећење одлуке Суда да му се ограничи заступање клијената пред Судом, што по себи представља непоштовање Суда и мора се, као такво, сматрати дрском злоупотребом права на појединачну представку. У време када је Суд позван да се бави многим предметима који постављају озбиљна питања људских права, он не може дозволити трошење својих напора на ствари које су очигледно изван његове стварне мисије, а то је да осигура поштовање узвишених обавеза у вези са Конвенцијом које су Државе уговорнице преузеле.

У тим околностима, прикладно је да се предметне представке у конкретном предмету одбаце у целини, у складу са чланом 35. став 3 (а) и 4. Конвенције.

Из тих разлога, Суд једногласно

Одлучује да здружи представке;

Проглашава представке недопуштеним.

Stanley Naismith
Секретар

Françoise Tulkens
Председник

1. 56551/11 Петровић (VIII) против Србије
2. 56650/11 Петровић (IX) против Србије
3. 56650/11 Петровић (X) против Србије
4. 56650/11 Петровић (XI) против Србије
5. 56650/11 Петровић (XII) против Србије
6. 56650/11 Петровић (XIII) против Србије
7. 56650/11 Петровић (XIV) против Србије
8. 56650/11 Петровић (XV) против Србије
9. 56650/11 Петровић (XVI) против Србије
10. 56650/11 Петровић (XVII) против Србије
11. 56650/11 Петровић (XVIII) против Србије